

Kalasivuvirtojen prosessointi arvoaineiksi - Kalarvo -hanke

MYRS 11.06.2024 § 75

Hakijana on Oulun yliopisto.

Hanke on Oulun yliopiston Kajaanin yksikön ja Kajaanin ammattikorkeakoulun yhdessä rinnakkaishankkeina toteutettava vihreää siirtymää edistävä kiertotaloushanke, jossa kehitetään uusi paikallinen kiertotalouden arvoketju kalasivuvirtojen käsittelyyn. Kohderyhmänä ovat Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla kalaa käsittelevä teollisuus, joiden toiminnoista syntyy hyödyntämiskelpoista fileointi- ja perkuujätettä. Kehittämällä ratkaisuja kalasivuvirtojen käsittelyyn, voidaan nykyisestä käsittelystä syntyvät kustannukset ja ongelmajäte kääntää tulovirraksi ja hyödykkeiksi kehittämällä kalasivuvirroista arvokkaita jalosteita elintarvike-, rehu- ja kosmetiikka-alalle.

Rinnakkaishankkeiden kokonaistavoite on, että kalasivuvirtojen kaikki jakeet tulisivat hyödynnetyiksi. Oulun yliopiston osuutena on erottaa kalasivuvirroista arvokas öljy kahdella erilaisella menetelmällä; perinteisellä öljynerotusmenetelmällä sekä ylikriittistä uutomenetelmää kehittämällä ja hyödyntämällä. Käsittelystä jäljelle jäävä rasvaton kalasivuvirta siirretään Kajaanin ammattikorkeakoululle, joka tutkii jäännösmateriaalin soveltuvuutta ja käyttöä toukkien ravintona.

Oulun yliopiston Kajaanin yksiköllä on vahva osaaminen toteuttaa hankkeen ylikriittiseen hiilidioksiduuttoon liittyvä osio. Oulun yliopiston toteuttaman hankkeen toimenpiteet jakautuvat viiteen työpakettiin;

TP 1. Öljyn erottaminen kalasivuvirroista kahdella eri menetelmällä; perinteisellä ja ylikriittisellä uutolla.

TP 2. Jatkuvatoimisen ylikriittisen hiilidioksiduuttolaitteiston kehittäminen kalasivuvirtojen hyödyntämiseen ja raakaöljyn käsittely.

TP 3. Öljyn laadun mittaaminen, jossa toteutetaan tuotettujen ja käsiteltyjen öljyn keskinäinen vertailu laatumittauksineen.

TP 4. Selvitykset kalasivuvirtojen käsittelyyn ja jatkojalostamiseen liittyvistä lainsäädännöllisistä vaikutuksista

TP 5. Raportointi ja tiedottaminen.

Hanke vastaa seuraaviin Kainuussa tunnistettuihin biotalouden tavoitteen strategisiin toimenpiteisiin:

- Hankitaan lisää uusiutuvia luonnonvaroja jalostavia yrityksiä Kainuuseen, erityisesti tutkimuksen kautta kehitettävien uusien tuotteiden jalostukseen ja palvelujen tuottamiseen
- Lisätään tuotannon sivuvirtojen ja jätteiden tuotekehitystä ja tuotantoa, hankitaan uusia yrityksiä sivuvirtojenjalostukseen

- Lisätään sinisen biotalouden (kalatalous ja vesi) kannattavaa liiketoimintaa sekä TKI-toimintaa Kainuussa.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2025 - 31.12.2026 (24 kk). Hyväksyttäväksi esitetään hakijan esittämää kokonaiskustannusta, joka on 408 032 €, josta TL2 EAKR/valtion rahoituksen osuus on 326 400 € (79,99 %). Hanke kohdistuu 100% Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueelle.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:	€	%
EU- ja valtion rahoitus	326 400 €	79,99
Muu julkinen rahoitus	81 632 €	20,01
Rahoitus yhteensä	408 032 €	100,0

Erillisliitteenä on valintaesitys, jossa tarkempaa tietoa hankkeesta.

Lisätietoja hankkeesta antaa yritysasiantuntija Pauliina Hyyryläinen, puh: 0295 023097, pauliina.hyyrylainen@ely-keskus.fi

Puheenjohtajan ehdotus

MYR sihteeristö puoltaa hankkeen rahoitusta. Hanke viedään 18.6.2024 kokoontuvaan maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) hyväksyttäväksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

MYR sihteeristö puolsi hankkeen rahoittamista puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti. Hanke viedään maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) hyväksyttäväksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

MYR 18.06.2024 § 40
14/00.04.00/2024

Hanketta tulee kokoukseen esittelemään hakijan edustaja Tuomas Niskanen, Oulun yliopisto.

Lisätietoja hankkeesta antaa yritysasiantuntija Pauliina Hyyryläinen, puh: 0295 023097, pauliina.hyyrylainen@ely-keskus.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR hyväksyy hankkeen rahoittamisen.

Maakunnan yhteistyöryhmän päätös

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR hyväksyi hankkeen rahoittamisen.

Hatva Teuvo, Kärkkäinen Katri ja Virtanen Vesa ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
